

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی وقانونی

شماره ۳۸۷۵ ۴ شنبه ۱۴ خرداد ماه ۱۳۳۷ سال چهاردهم

نماه مسلسل ۱۹۷

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روزیک شنبه

چهارم خرداد ماه ۱۳۳۷

فهرست مطالب:

- (۱) طرح صورت مجلس
- (۲) بیانات قبل از دستور - آقایان: فلیکس آقایان - حشمتی
- (۳) بیانات آقای نخست وزیر و تقدیم صورت تقسیم اعتبار اضافه حقوق کارمندان
- (۴) بیانات قبل از دستور آقای رامبد
- (۵) تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معادن وزارت راه
- (۶) تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای کدیور
- (۷) مذاکره در گزارش کمیسیون دارائی راجع به اصلاح قانون ایالت بردرآمد
- (۸) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه و پنج و پنجاه و پنج دقیقه صبح بریاست آقای عماد تربتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

- ۱- تصویب صورت مجلس
نایب رئیس - صورت اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود
(شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه: آقایان: ابتهاج - صارمی
موسوی - عبدالحمید بختیار - مرتضی حکمت
تیمورتاش - سعیدی - اردباب - اخوان
فولادوند - دکتر سید امامی - دهقان
دولت شاهی - اسفندیاری - سالار بهزادی
ذوالفقاری - عامری - رامبد - قراگزلو
- بیات ما کو • اورنگ • امامی خوئی •
دکتر رضائی - مهران • دکتر فریدون افشار •
کاظم شیبانی • دکتر عمید • صفاری •
سنتدجی • سلطان مراد بختیار •
غائبین بی اجازه - آقایان: دکتر
طاهری • قرشی • دکتر بیرنیا
دیرآمدگان و زود رفتگان با اجازه -
آقایان: امیر بختیار • بزرگ نیا • صادق
بوشهری • یار افشار • دکتر نفیسی
نایب رئیس - اعتراضی بر صورت

جلسه نیست؟ (اظهاری نشد) نطق های قبل از دستور شروع میشود آقای فلیکس آقایان • همه کافی شد تصویب صورت جلسه اعلام میشود

بیانات قبل از دستور آقایان: فلیکس آقایان - حشمتی

فلیکس آقایان - هر چند وضع عبور و مرور در ظرف این یکی دو سال در نتیجه کوشش و مساعی شهربانی یک قدری بهتر شده ولی آقایان تصدیق میفرمائید که وضع راهنمایی رضایت بخش نیست (صحیح است) و اگر قرار باشد که ما این کندی پیشرفت بکنیم ده بیست سال طول می کشد که وضع راهنمایی و رانندگی و عبور و مرور در شهر مرتب بشود مسلم است که در خلال این ده بیست سال صدها نفر یا هزاران نفر بیگناه اضافه بر یورسانتاز معمولی همه دنیا مقتول و یا مصدوم خواهد شد بنابراین از نظر حفظ مردم بایستی يك فکر عاجلی کرد این يك موضوعی است که مربوط بجان مردم است یول نیست که اگر گشاد بازی شود جایش پر شود در اینجا اگر گشاد بازی شود قابل برگشت نیست جان است و قابل برگشت نیست من استدعا میکنم که متصدیان امر که کمال حسن نیت را دارند اگر کوشش بکنند موفق خواهند شد البته مشکلاتی دارند که بایستی سعی کرد که مرتفع بشود خلاصه امروز وضع طوری شده که پاسپان باید سیاستمدار شود و راننده تا کسی باید روانشناس باشد در هر حال قبل از اینکه وارد اصل مطلب شوم با اجازه آقایان نمایندگان محترم عوامل مؤثری که در بروز حوادث و تصادفات مؤثر است بر عرضتان می - رسانم یکی از علل بروز حوادث اینست که تعداد اتومبیل زیاد شده است البته این علل بعقیده بنده موجه نیست (صحیح است) برای اینکه غیر از يك پورسانتاز معمولی اگر شهر تهران را مقایسه بکنیم با پایتخت های اروپائی که دوه پیلون جمعیت دارند یا باشهرهای آمریکائی که دومیلیون جمعیت

دارند می بینیم که تعداد اتومبیل در اروپا افزایه برابر است و در آمریکا ۵۰ برابر ایران است و بنظر بنده وسعت خیابان های تهران یعنی این خیابان هائی که از اغلب حضرت فقید ارث بردیم این خیابان ها از خیابان های خارجی بنظر بنده اگر وسیع تر نباشد تنگ تر نیست، چون خود ما اغلب دنیا را گشته ام دیده ام و خود بنده در آن ممالک راننده بودم و خود اتومبیل داشته ام میتوانم به آقایان اطمینان بدهم اگر راننده ایرانی بهتر از راننده خارجی نباشد بدتر نیست مخصوصاً که در خارجه اکثر قریب باتفاق رانندگان دارای مشاغل دیگری هستند در صورتی که در ایران راننده کارش رانندگی است و این مسلم است کسی که شغلش رانندگی است بایستی بهتر باشد از کسیکه شغل دیگری دارد یکی دیگر وجود مقررات راهنمایی و رانندگی و اجرای صحیح این مقررات است که نقطه ضعف اساسی مادر همین جا است ما نه يك مقررات صحیح داریم و آنهم که داریم اجرا نمیکنند آقایانی که امریکا تشریف داشته اند میدانند وقتی کسی میخواهد گواهینامه رانندگی بگیرد هر قدر هم که برانندگی وارد باشد اگر بمقررات آشنا نباشد معال است که باو گواهی نامه رانندگی بدهند ولی برعکس اگر راننده ای ضعیف باشد ولی مقررات را ملامتاند باو تصدیق میدهند فلسفه اش اینست که کار نتیجه تجربه است اگر مقررات را اجرا نکنند یا بلد نباشد ممکن است جان مردم را بخطر بیاندازد ولی اگر راننده متوسطی باشد در طول مدت بهتر میشود این مشکلات راهنمایی و رانندگی در دنیا حل شده است و فقط کاری که ما باید بکنیم تقلید بدون ابتکار چون ابتکار در این مورد مخصوصاً بضرر ماست ما فقط نباید مقررات بخصوصی را تقلید بکنیم، وضع بکنیم، طبع و توزیعش بکنیم ولی بعد اجرایش نکنیم آقایان ملاحظه میفرمائید که خیابانها خط کشی شده است کسی توی خطها نمی رود در خیابانها لابد دیده اید این خیابانها

بدهد وقتی که اینطور شد خواهند گفت که این لایحه صحیح نیست چونکه بنده از نظر شغل روزنامه نگاری بشر باروزنامه هاسرو کار دارم در تمام و این حرف را توی روز نامه زده اند که بلی این را مالکین و متولین برای خودشان تصویب کرده اند خود دولت هم این لایحه را بی خود نیاروده حالا وسط کار چقدر در کمیسیون این جور شد دیگر نمی دانم قضاوتش با خود آقایان است اما آن چیزهای دیگری که در این لایحه از نظر همومی مؤثر است این است که تشکیلات تازه ای برای مؤدیان بوجود می آید تا ساس مأمورین را با مردم بیشتر می کنند در حالیکه مانع به داریم که هر قدر مالیات ها صحیح روشن و بدون قضاوت و تماس مأمورین باشد هم بفتح مملکت است هم بفتح خزانه ملت است بنده متأسفانه در این لایحه بنگارنی بر خوردم که خلاف این مطلب است مثلا یکی از چیزهایی که پیش بینی شده بود برای تقویت شرکت ها آن این بود که اگر کسی یک مایملکی از خودش بوجود آورد یعنی ماشین داشت زمین داشت آنجا کار خانه ساخت فردا که ضرر کرد خواست کارخانه از بین برود اگر ماشینش را بفروشد مثل سایرین باید مالیات بدهد اینجا حذف کردند گفتند آن که فروخته است جزو عایدی است باید مالیات ۵۰ در بدهد (مشایخی - کدام ماده؟) وقتی که ماده اش رسید بنده توضیح بیشتری عرض می کنم و جناب عالی هم قبول می فرمائید ومن هم تشکر می کنم این یکی از چیزهایی است که نه تنها مساعد و مقوی شرکت های سهامی نیست بلکه مزاحم و مضعف آنست یکی دیگر گفته اند که از کارخانجات و مؤسسات زمین اگر زائد بر احتیاجش بود باید مالیات اراضی بدهد خوب این زائد بر احتیاج تشخیص با کی است؟ با آن آقای مأمور مالیات است که ممکن است حقوقش خانه اش زند کیش بادی یک کارخانه صدهزار متری تطبیق نکنند و ممکن است با دارائی او تطبیق نکنند؟ خوب این می گوید این مساحت صد هزار متر با احتیاج این کارخانه او هزار متر کافی است صد هزار متر زیادی است بایستی مالیات بدهد این مزاحمت ایجاد تماس و اختلاف مزاحم این میشود که مردم بروند کارخانه درست بکنند مردم بروند زحمت بکشند برای این که مایملک سمی کنیم مردم را عادت بدهیم که مالیات را خودشان تشخیص بدهند و بپردازند و مزاحمت مأمور کمتر باشد نه این که هر روز مأمور را بیشتر در کارهایشان دخالت بدهیم تعیین قیمت های منطقه ای بنده نمی دانم اینرا چه جور اجرا خواهند فرمود؟ خوشبختانه قول دادند در کمیسیون دارائی تصویب شد که مادامی که تعیین قیمت منطقه ای نشده است روی معاملات مردم

مالیات بدهند و اگر اصلاح نمیشد هیچ بود مالیات منطقه ای که در این لایحه تصویب خواهد فرمود این است که چند نفر مأمور دولت می آیند و می گویند که از خیابان لاله زار تا تحت جمشید همه جا متری هزار تومان این می شود منطقه ای آیا این صحیح بازمینی که توی کوچه برلن است و چهار متر فاصله دارد از خیابان لاله زار اینها یک قیمت است و می شود اینها را یک جور قیمت کرد؟ اگر منظور از منطقه ای این است که هر صد متر صد متر حساب کنند این منطقه ای نیست اگر منظور این است که هر ده هزار متر ده هزار متر حساب کنند این قابل تطبیق نیست آنوقت کمیسیونها باید هر سال تشکیل شود این منطقه ها را تعیین بکنند بعد در مؤدی باید اعتراض بکنند و چه بکنند ما الان می نایم که ۶۰ هزار پرونده مانده است و جناب آقای وزیر دارائی لایحه توافق آورده اند که کار این شصت هزار پرونده گذشته را تمام کنند بنده پیش بینی میکنم که در این لایحه دو بیست هزار پرونده در تهران راجع به مسکن و مستغلات غیر اجباری وجود بیاید و دو بیست هزار تا هم برای کسبه و صنعتگران که جناب آقای مغبیر معترم مدافع آن بودند و ما در گزارش کمیسیون داد گستری گفتیم که این خلاف اصل است و در جای خود عرض خواهم کرد آنوقت منطقه ای هم که هست و تصور میکنم علاوه بر پرونده هایی که موجود است یک میلیون پرونده اضافی هم پیدا خواهیم کرد آنوقت آیا تشکیلات متناسب با این هست؟ آیا مأمورینی که بتوانند اینها را خوب تشخیص بدهند دارند؟ آیا دو سال بعد باز یک لایحه توافقی نخواهد آورد؟ اینها همه یک مسائلی است که همه قابل توجه است و دلایل وجود این تشکیلات هم اینست که مادر تنظیم قوانین مالیاتی همانطور که آرزوی یکی از ناطقین گفت فقط مأمورین دارائی را شرکت میدهد در تنظیمش و بعد هم که آنها تنظیم کردند و آوردند و از تصویب دولت گذشت و بکمیسیون آوردند میگویند همین را تصویب کنید این است که این تشکیلات بوجود می آید در حالیکه چه طور که در تنظیم قوانین از مأمور دارائی نظر میخواهید از مؤدی هم بخواهید از بیطرف هم بخواهید از مجموع اینها روی صلاح و مصلحت مملکت در نظر بگیرید آنوقت قوانین مالیاتی شما یک طرفی نمی شود و این قوانین قابل اجرا و عمل خواهد بود مالیات را هم دولت میگیرد تشکیل پرونده های کیفری هم یکی از موجدیات تماس مأمورین دارائی با مردم است چون من هم قبول دارم که هر کسی جعل بکند باید مجازات بشود ولی قانونی هست که هر کس در دفاتر اسناد رسمی جعل بکند ده سال

حبس دارد اما وقتی که اختیار تعیین این را گذاشتید در دست مأمور دارائی و او باید گزارش بدهد راست است که جناب آقای ناصر حد اکثر توجه را در کمیسیون بیه تذکرات اصلاحی فرمودند و قول دادند که اگر بخواهند بفرستند برای تعقیب خود وزیر دارائی باید موافقت کند ولی بنده از خودشان میبرم جناب آقای وزیر دارائی فرضاً مواج میشود با گزارش های مأمورین که معلوم نیست غرض داشته باشند یا نداشته باشند آیا نمی فرستد بدارسرا می فرستد یعنی وقتی ما مأمورین دارائی این اختیار را دادیم که پرونده های کیفری تشکیل بدهند تعقیب کنند هم خودشان باشند و صرف نظر کنند هم خودشان باشند بنده خیال می کنم که چه تماسی از این بدتر و بالاتر میتواند برای مؤدیان با مأمورین دارائی بوجود بیاید و بطور ممکن است این مأموری که این قدر اختیار زیاد دارد نرود دنبال بعضی از اعمال و هوس و هوس خودش برای اینکه وقتی باو اختیار دادید و مؤدی هم دست بسته در اختیارش است البته سواستفاده نمی کند با همین موضوع زندان مؤدی که خوشبختانه قول دادند در کمیسیون داد گستری که لاقفل آئین نامه اش بیاید از تصویب کمیسیون داد گستری بگذرد حالا نمیدانم در آنجا چه بود اول که لایحه تنظیم شده بود وقتی آمد بکمیسیون داد گستری نوشته شده بود که حق دارد یا مالیات بگیرد یا بزندان برود پس مؤدی در اختیار مأمور دارائی بود دلش میخواست مالیات بگیرد دلش میخواست زندان بفرستد (مشایخی - مقصود این نبود که اول زندانش کنند بنده توضیح دادم) عبارت این بود در کمیسیون داد گستری بر خوردیم که این خیلی عجیب است اصلاحش کردیم بعد هم موافقت فرمودید که آئین نامه اش برای تصویب بکمیسیون داد گستری بیاید حالا انشاء الله متوجه میشوند که منظور از این قوانین این است که مالیات وصول بشود و مالیات باید برود حد اکثر روی وصول دارائی چون اینکه مملکت جزئی ندارد آدم که ننگش است فقط مالیاتش را نداده اگر هم نداشت از سابق گفته اند که الفلس فی امان الله آنوقت هم طبق قوانین باید برود عرض حال افسار بدهد این که نمی شود پس چرا بایستی این زرق و برق ها را قائل شد چون این زرق و برق ها فایده ندارد ولی یک ضرر دارد و ضررش این است که یک سرمایه دار خارجی میگوید طبق قوانین ایران اگر کسی مالیات نداد میروند زندان چه می شود فعالیتش کم میشود دیگر کار نمیکند و میگویند خوب ممکن است یک وقت مالیات ندهم بروم زندان باید قوانین طوری وضع شود که کمک کند مردم بروند کار بکنند امیدوار باشم راه ها بسته نشود ایجاد زحمت نشود اما هر چه قوانین از این

جور حرفها داشت فعالیت را از بین میرود کار را از بین میرود یک دوست من میگفت که اگر در امر یکا یک کسی یک خانه داشته باشد قیمت آن خانه اگر صد هزار دلار است خود بخود حق دارد صدهزار دلار در بانک اعتبار باز بکند بنده خیال میکنم در یک چنین کشوری تشبیل ترین افراد کار می کنند چون قوانین و تشکیلات طوری درست شده است که افراد فعالیت و کار می کنند اما شما اینجا یک خانه ای دارید مالکید چند میلیون دارید اگر توانستید ده هزار تومان از بانک بگیرید آقای سلطان مراد اگر توانستید ده هزار تومان از بانک بگیرید میگویند قبول نداریم پس باید قوانین و تشکیلات ما مساعد و مفید برای کار باشد وقتی هم این جور شد درآمد زیاد می شود آنوقت آنقدر زیاد میشود که ۱۴۰ میلیون تومان که کسر بودجه دارند و می خواهند ۱۰۰ میلیون تومانش را از این سوراخ سنبهها بدست بیآورند خیلی بیش از این هم کیرتان می آید این مزاحمتها هم تولید نمی شود آمده اند یک ماده ای گذاشته اند برای مالیات بر اراضی البته فکر مالیات بر اراضی فکر بسیار صحیحی است اراضی احتکار شده و باید جلویش را گرفت ولی ببینیم این پیشنهاد شرکت در احتکار است یعنی آن کسی که احتکار کرده یک چیزی هم بدولت بدهد یا اینکه طوری هست که احتکار از بین می رود حقا باید این باشد یعنی دولت باید یک روش اقتصادی پیش بگیرد که اگر یک کسی یک زمین با بری داشت این را تبدیلش کند و آبادش کند بنده یاد می آید موقمی که دکتر مصدق بفکر این مطلب اراضی افتاده بود اولین جور قائل شده بود که اگر کسی داخل شهر سیصد متر زمین دارد معاف است و اگر در خارج شهر از متر داشته باشد معاف است چرا اینکار را کرد؟ برای اینکه برونه اراضی خودشان را بفروشد خرد کنند برای اینکه وقتی خردش کردند وقتی هر کس مالک ۳۰۰ متر در شهر و هزار متر در خارج شهر شد این می رود یک خانه میسازد اما حالا آمده ایم و تندتر از او رفته ایم در حالی که آن لایحه را دولت بعدی قبول نداشت جزء لوابیح غیر مفید تشخیص داد حالا مالیات بر اراضی وضع می کنید کاری بکنند و معافیت قائل بشوید که خرد مالک بوجه بیاید معافیت قائل بشوید تغذیف قائل بشوید برای صاحبان اراضی کم از سیصد تا هزار متر تا مردم مجبور بشوند بفروشد تقسیم کنند و شهر هم آباد بشود والا تقسیم منطقه ای خودش مشکل بزرگی است و این مشکل بزرگ را برضتان رساندم مشکل عمده ای که مالیات بر اراضی و مالیات بر مسکن هست اینست که این دو مالیات در شان شهرداری است بدلیل اینکه شهرداری

میکرد و همین همین تصویرنامه ها را دولت از شهرداری گرفته است خوب یک مؤدی که نباید بدولت برای مسکن خودش دوجا مالیات بدهد یکجا بعنوان برق و بالکن استالکات شهرداری یکجا بعنوان مالیات غیر اجاری بدولت بدهم تکلیف معلوم است دوجا دست بقیه دو جا مبارزه همه جا باید مالیات اراضی بدهد اگر یک اراضی مخصوص می بینید که با بر افتاده است و تصور میکنید که همه صاحبانش قصد احتکار دارند و نمی توانند آباد کنند بجای ایجاد این مزاحمتها بیایید حالا که می خواهید قانونی وضع کنید یک کاسه کنید که مردم سروکارشان با یک دستگاه باشد مردم این مالیاتها را بروی هم بدهند شهرداری دوجا مردم را گرفتار نکنید اینقدر مردم از دستگاه شهرداری می نالند اینها ایجاد مزاحمت و تماس است یک تماس بزرگ دیگری ایجاد میکنند که بازم ضرر زنند موضوع این است که اگر کسی خواست معامله بکند باید اول گواهی نامه مالیاتی خودش را بیارد و بعد معامله بکند بنده از شما می

وقتی یک کسی برود محضر بخواهد معامله بکند صدی چهار بابت معامله از او بگیرند این خودش یک عایدی است چرامو کول میکنند بفاصا حساب که معامله از بین برود از اونگیرید بعد هم برود بیفتند در دامن آن آقای گواهی دهنده مالیاتی آنهم که میدانند این توی تله افتاده است ممکن است خدای نکرده بخواهد از او سواستفاده بکند آنوقت هم محضر کار نکرده و بشما مالیات نداده هم صدی چهار از آنها نکرده اید خودش راهم که حق زندان و توقیف دارید دیگر چرا برای وصول مالیات با داشتن مجموع این مقررات بازمی آید یک ماده وضع می کنید که بایستی برود گواهی بیارد و بعد معامله شود مجموع اینها را که آدم نگاه می کند مثل این است که یک تار عنکبوت هائی درست می شود برای جلو گیری از فعالیت برای اینکه خود بخود مالیات داده نشود راست است که جناب آقای نخست وزیر می فرمایند مایلم مالیات بگیریم که این دستگاهها بچرخد ما هم

معتقدیم که باید مالیات داد کیست که می گویند ندهند؟ مایم گوئیم طوری مقررات و قوانین را درست کنید که مالیات وصول بشود معاملات مردم هم انجام بشود فعالیت های اقتصادی هم توسعه پیدا بکنند نه اینکه این مقررات مزاحم فعالیت های اقتصادی شود نکته آخری که می خواستم عرض کنم موضوع این آئیننامه هست آقایان بهتر می دانند که مهمترین موارد اجرای این قوانین که وضع می کنید همان آئیننامه هست اغلب هم اختیار این آئیننامه ها را از مجلس گرفته اند میروند وضع می کنند و اغلب هم مخالف قانون است برای اینکه تشخیص اینکه مخالف قانون است مجلس باید بدهد البته توی این لایحه آن را آقایان قبول کرده اند که بیاید بکمیسیون اما بقیه آئین نامه ها را خودشان تصویب می کنند و ممکن است که یک مسائلی از این آئیننامه ها پیش بیاید که مخالف با قانون باشد بنده این نکته را خواستم عرض کنم که توجه داشته باشید و ممکن است خود دولت هم موافق باشد بشبب این آئیننامه ها در کمیسیونها

مطالعه کنیم شاید بهتر بتوانیم نتیجه بگیریم بنده خیلی معذرت می خواهم از این بسط کلام و تصدیح خاطر آقایان ولی خوب مطالعه ای بود که کرده بودم و خواستم عرض آقایان برسانم
نایب رئیس - آقای دکتر دادر فر
دکتر دادر فر - عرضی ندارم
نایب رئیس - چون دیگر درخواست بحث نشده است نسبت بماده اول اعلام رأی می کنم آقایانی که باماده اول موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد
A- تعیین موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه
 ماده دوم مطرح است جلسه را ختم می کنیم جلسه آینده روز سه شنبه ۶ خرداد ساعت ۹ صبح خواهد بود دستور هم بقیه این لایحه
 (مجلس ۲۵ دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
نایب رئیس مجلس شورای ملی - **عماد ترقی**